

حدیث روز:
امام محمدباقر(ع)
با راست کرداری، خود را برای خدا بیاری

واحه:
گویند سرانجام ندانید شما
ماییم که بی هیچ سرانجام خوشیم

اوقات شرعی:
اذان ظهر: ۱۲:۴۳
اذان مغرب: ۱۷:۵۵
اذان صبح (فردا): ۵:۴۱
غروب آفتاب: ۱۶:۵۵
نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۸
طلوع خورشید(فردا): ۷:۱۱

وضعیت آب و هوای امروز

تهران
۹ / ۰

اردبیل
۴ / -۶

بجنورد
۸ / -۴

بندرعباس
۲۷ / ۱۲

خرم آباد
۱۲ / -۱

سمنان
۸ / ۰

شهرکرد
۹ / -۸

یزد
۱۲ / -۱

■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی

شایه ۳۶۳۷۰-ISSN۱۷۳۵۰۰
پایگاه اطلاع رسانی:
www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی:
info@jamejamdaily.ir

دوشنبه ۱۳۹۹/۶ جمادی الاولی ۱۴۴۲، صفحه ۱سال بیست و یکم- شماره ۵۸۳۴|| استان تهران و البرز: ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان ها: ۱۵۰۰ تومان| Monday - December 21, 2020

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۱۹
■ تلفن: ۰۲۱-۳۳۰۴۰۰۰، دوزنگار تحریریه: ۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان ها: ۴۵۸۹۷، کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ مور مشترکین: ۴۴۲۶۹۳۰، سازمان آگهی ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰، روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

امروز در تاریخ:

■ آغاز زمستان
■ شروع به کار رسمی بانک ملی (۱۳۳۹ ش)
■ زادروز نصرت کریمی کارگردان، بازیگر و مجسمه ساز (۱۳۰۳ ش)
■ زادروز محمد نوری خواننده و آهنگساز (۱۳۰۸ ش)

حکمت ۵:
■ نهج البلاغه

■ هر گرفتار فتنه و بلایی را بنیاد سرزنش کرد (چون شاید شخص از روی ناچاری، گرفتار شده پس سرزنش کردن او سودی ندارد، بلکه باید او را کمک یا دربارهاش دعا کرد تا رهایی یابد)

خودنویس
ما چه مان است؟

حامد عسکری
شاعر و نویسنده

■ من طرفدار تیم استقلالم. تقی که میز بغلی من است توی تحریریه طرفدار پرسپولیس است. بازی را با هم دیدیم. گل اول را که پرسپولیس زد من یک جوری به هوا پریدم و عریده زدم که خود تقی تعجب کرد. قصه این بود که پای ایران در میان بود و باخت پرسپولیس باخت ایران بود و افتخار پرسپولیس افتخاری بود برای وطنمان که این روزها بیشتر از هر دوره ای به تزیق شادی و مسکنی به نام لیخند نیاز دارد. بازی تمام شد. تلخ هم تمام شد و نشد آنچه باید می شد و آرزویش را داشتیم. ما باختیم. روی دو پنالتی. ما اشتباهات فاحشی داشتیم و ورزشی نوییس نیستم که بتوانم با آنالیز، بازی پرسپولیس را عیارسنجی کنم. بازی تمام شد. ما غمگین به خانه برگشتیم. مجازی شده بود پراز گل کل های سرخابی. کل کل امر جذابی است. رفتاری است که بخشی از ذات و زیست فوتبال است و خواهناخواه در رقیق ترین شکل هواداری هم گاه گاهی رخ می دهد و طرفین کیف می کنند از این که کلمات را در منجیق دهان بگذارند و شلیک کنند. بسیار خب. سلما اما کار از جایی گره خورد که رفته رفته کل کل ها میل پیدا کرد به سمت فحش و توهین. صمیمی ترین دوستی که چند سفر با هم رفته بودیم و بسیار برابرم عزیز بود و می دانست من استقلالی ام. استوری کرده بود خوش به حال استقلالی ای عقل ندارند، راحتند دوست دیگری که استقلالی بود استوری گذاشته بود از عکس سیدجلال حسینی که دست به جام قهرمانی دارد و زیرش نوشته بود زیارت قبول سید. این تازه توهین هایی بود که می شد نوشت و در قاموس ادبیات گفتاری یک روزنامه رسمی می شود جایش داد. بدتر هایش از آقای تقی که بالای ستون عرض کردم و الان بغلم نشسته را خودکار سرخ می کشد که حذف شود. ما چه بلایی داریم سرخودمان می آوریم. تیمی ساخته، بد هم ساخته. دل خیلی هایمان هم را باختش گرفته و سوخته، ولی این رفتارها را نمی فهمم. به پرسپولیسی های شکست خورده و قهرمان نشده با کلمه لگد زدن از مزوت به دور است و به استقلالی ها توهین کردن که شما همین هم نشدید! فوتبال هنرش این است که هیجان تزییق کند و سرگرم مان کند، نمی دانم چرا همیشه جوش می آوریم. ■

گفت وگو با دکتر محمد سریر در سالروز تولد استاد محمد نوری

صدای جهانی با احساس ایرانی

■ دهه ۳۰ با آن صدای بی نظیرش خواند؛ وای گل سرخ و سپیدم کی می آیی؟ / بنفشه برگ بیدم کی می آیی؟
■ طاهره آسمانی روزنامه نگار

وای گل عالم تموم شد کی می آیی؟
جان مریم چشمتو واکن، منو صدا کن / شد هوا سفید، در اومد خورشید
وقت اون رسید که بریم به صحرا / وای نازنین مریم... حالا بعد گذشت حدود ۷۰ سال هنوز هم مردم آن را زمزمه می کنند و هر بچه ای که می خواهد درس موسیقی آواز یا ماموزد معلمش اول به او یاد می دهد «جان مریم» را بنوازد یا بخواند.

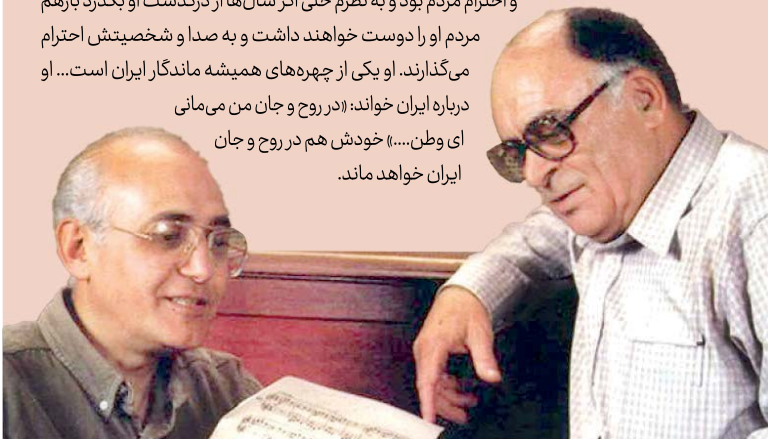
امروز زادروز استاد محمد نوری است که سال ۱۳۰۸ در تهران متولد شد؛ استعدادی درخشان که هنوز هم کسی نتوانسته در ایران شبیه او باشد. استاد نوری ۹ مرداد ۸۹ فوت کرد اما او همچنان با صدای جاودانهاش بین عموم و خواص زنده است و زنده خواهد ماند. چون برای ایرانی ها با صدایش یک دنیا خاطره ساخته است. زنده یاد نوری در کنسرت هایش قبل از اجرای جان مریم می گفت: «شما با این ترانه خاطره دارید. من این آهنگ را تقدیم می کنم به بچه ها. آن ها هم باید آن را گوش کنند تا برای آینده خاطره داشته باشند»

■ آقای صدا و احساس

دکتر محمد سریر، دوست و همکار زنده یاد استاد نوری که پیش از ۸۰ آهنگ برای او ساخته، درباره جان مریم می گوید: این آهنگ را آقای کامبیز مژده ای براساس یک ترانه فولکلور برای آقای نوری ساخت و او جان مریم را چنان با احساس بالا و قدرتمند اجرا کرد که چند دهه است چندین نسل آن را گوش می کنند و از آن لذت می برند.
دکتر سریر می گوید: آقای نوری متولد تهران است و همیشه در این شهر زندگی کرد اما به دلیل علاقه اش به گیلان و موسیقی فولکلور این منطقه و ترانه های محلی گیلان و اجرای های زیادی که از این ترانه ها داشته بسیاری از مردم تصور می کنند او گیلانی و متولد رشت است. آقای نوری آن قدر با جغرافیا و نوع زیست گیلان و مردمش قاطی شده بود که وقتی آوازهای این منطقه را اجرا می کرد همه احساسش را بروز می داد و همین احساس بود که عموم مردم را شیفته صدای زنده یاد نوری کرده بود. او صدایی بسیار خاص داشت که در دنیا بیشتر در اپرا استفاده می شود و گروهی خاص با

چهره ماندگار ایران

استاد نوری فقط یک آوازخوان نبود، او به مفهوم واقعی هنرمند و آرتیست بود. صدایش منحصر به فرد بود؛ بسیار مطالعه می کرد که از این صدا برای بیان مفاهیم استفاده کند. باور داشت که باید برای جذب مردم در زمان اجرا از همه احساسش استفاده کند. می دانست مردم به احساس او که از ته قلبش برمی خیزد، پاسخ خواهند داد. ادبیات و تاریخ را به خوبی می شناخت و با ادبیات کهن و نوین ایران آشنا بود. به همین دلیل ترانه ای شعری را که انتخاب می کرد روی معنی آنها بسیار عمیق بود و فقط برای یک ریتم یا آهنگین بودن کلمات آن اثر را انتخاب نمی کرد، معنا برایش اولویت داشت. همین را در سفارش ترانه هایش هم در نظر می گرفت و معمولا با افرادی کار می کرد که اهل معنا و اندیشمند بودند. مردم برایش اهمیت زیادی داشتند، بازهم تأکید می کنم صدایش خاص بود و در حد استانداردهای جهانی اپرا اما استاد نوری با عشقی که به ایران و مردم داشت این صدا را چنان با احساس ایرانی می آمیخت که همه مردم عاشق او بودند و بسیار به او احترام می گذاشتند. استاد نوری در زمان حیاتش مورد محبت و احترام مردم بود و به نظر من اگر سال ها در گذشت او بگذرد بازهم مردم او را دوست خواهند داشت و به صدا و شخصیتش احترام می گذارند. او یکی از چهره های همیشه ماندگار ایران است... او درباره ایران خواند: «در روح و جان من می مانی ای وطن...» خودش هم در روح و جان ایران خواهد ماند.

و بهترین آلبوم هایش را به مخاطبانش ارائه کند.

■ سبک منحصر به فرد استاد نوری

دکتر سریر می گوید: استاد نوری از ۱۸ سالگی شروع به آموختن موسیقی کلاسیک کرد. از استادان او می توان به حسن اصلائی و ناصر حسینی اشاره کرد اما واقعیت این است که آقای نوری از همه اینها اصول موسیقی و آواز را آموخت اما به مرور به نوعی از آواز رسید که منحصر به خودش بود و در دنیا فقط چند نفر مثل او بودند. خیلی زود جذب رادیو ارتش شد و در آنجا بود که آوازهای منحصر به فردش را ضبط و ارائه کرد. در دهه های ۴۰ و ۵۰ برایشان تعدادی موسیقی نوشتیم که عالی اجرا کرد. بعد از انقلاب هم که به رادیو آمد هیچ کس مانند او نبود. چند نفری به عنوان شاگرد از حضورش بهره بردند اما راستش را بخواهید نه در زمان حیاتش و نه بعد از فوتش هیچ کس نتوانست مانند او باشد و می توان گفت سبک آقای نوری دیگر ادامه دهنده ای ندارد. ایشان متأسفانه فرزندی ندارند و همسرشان در قید حیات هستند و تنها یادگار ایشان محسوب می شوند. در سال ۸۵ آقای نوری به عنوان یکی از چهره های ماندگار معرفی شدند که به نظرم بهترین کاری بود که می شد برای ایشان انجام داد. آقای نوری فارغ التحصیل رشته زبان انگلیسی هم بود و در دانشگاه این درس را تدریس می کرد اما موسیقی علاقه خاص او بود. بیشتر وقتش را صرف مطالعه در این رشته می کرد. برای معرفی موسیقی و ترانه های فولکلور سنگ تمام گذاشت چون بر این باور بود که ایران یکی از غنی ترین کشورها در زمینه موسیقی فولکلور است و مردم باید بدانند چه گنجینه ای دارند و از آن بهره مند شوند. هر جا کسی را پیدا می کرد که می توانست آوازاها و ترانه های فولکلور را به او معرفی کند با او همکاری می کرد. به ما پیشنهاد می داد براساس آنها موسیقی بسازیم و خودش با همه احساس آنها را اجرا می کرد. باور داشت همین ترانه ها حس ایران دوستی را در مردم تقویت کرده و باعث ایجاد تفاهم و دوستی بین مردم می شود. ■

حکیم پیغام حاکم
را چه کرد

امید مهدی نژاد
طنز نویس

■ در روزگاران قدیم در ناحیه جومانجی که از نواحی سرسبز و استراتژیک سرزمین تبت بود، حکیمی زندگی می کرد که به روش های دیپلماتیک و زبان دنیا و تدبیر و امید و رازبازی های

استراتژیک مشهور بود و هریک از اشخاص تاثیر گذار که می خواست مطلبی را با اشخاص تاثیر گذار دیگر در میان بگذارد از او کمک می گرفت. روزی حاکم جومانجی به حضور حکیم رسید و پس از سلام و احوال پرسی گفت: ای حکیم بزرگ، تصمیم دارم به حاکم ناحیه کاجاتوره پیامی بفرستم و از آنجا که شایسته نیست خودم پا شوم بروم و به دقت نظر پیک ها و آدمین پیچ خود نیز اطمینان ندارم، می خواهم در این زمینه به شما رحمت بدهم. حکیم گفت: در خدمتم، پیغام حاکم را بفرمایند تا به حاکم ناحیه کاجاتوره برسانم. حاکم ناحیه جومانجی نخست تعدادی رهنمود سیاسی و اجتماعی و سپس جملاتی سراسر توهین و تاسزا و فحش های زشت و افورد را به عنوان پیام خود به حاکم کاجاتوره بیان کرد. حکیم گفت: از من می خواهی این جملات را به حاکم کاجاتوره منتقل کنم؟ حاکم ناحیه جومانجی گفت: بلی. حکیم گفت: تصور نمی کنید اگر من این جملات را به حاکم کاجاتوره بگویم، او دستور خواهد داد سر از تن من جدا کنند؟ حاکم جومانجی گفت: اگر چنین کاری بکند سر ۵۰۰ تن از مردم کاجاتوره را از تن جدا خواهم کرد و توی جوی خواهم انداخت. حکیم گفت: فکر شایسته ای است، اما گمان نمی کنم سر هیچ یک از اهالی کاجاتوره به بدن من بخورد و تصور نمی کنم این امکان وجود داشته باشد که سر هیچ یک از آنها به من الصاق و جاذبگی سر از تن جدا شده من شود. حاکم ناحیه جومانجی گفت: پس حالا چه کنیم؟ حکیم گفت: پیشنهاد من این است که از سر تقصیرات حاکم کاجاتوره بگذریم. حاکم ناحیه جومانجی گفت: از طریق لینک ناشناس نمی شود؟ حکیم گفت: چرا. وی سپس از طریق لینک ناشناس مطالب حکیم جومانجی را برای حاکم کاجاتوره ارسال کرد. حاکم کاجاتوره نیز که تلفن هوشمند نداشت هیچ گاه متوجه آن فحش ها نشد و دو حاکم به خوبی و خوشی در جوار یکدیگر به حاکمیت ادامه دادند. ■

تاکید رهبر معظم انقلاب

بر حل مشکل معیشتی مردم

اعضای هیات دولت عصر دیروز با آیت... خامنه ای دیدار کردند.

رهبر معظم انقلاب در این دیدار تقوا را اساس همه امور و انجام صحیح آنها دانسته و با اشاره به فضای مساعد بین المللی و داخلی برای خدمت به مردم تصریح کردند: مردم باید با همت و دلگرمی به وعده الهی، امید و اتخاذ کلمه و پرهیز از مسائل حاشیه ای از فضای موجود برای یک خیزش و حرکت رو به جلو برای پیشرفت کشور و جبران عقب ماندگی ها حداکثر استفاده را نمایند. ایشان با اشاره به توصیه های مکرر خود به مسؤولان در خصوص لزوم حل مشکلات معیشتی مردم و جدی گرفتن مسائل اقتصادی، افزودند: اگر مشکلات معیشتی مردم حل نشود و تلاش جدی برای حل این معضلات صورت نگیرد سایر خدمات و تلاش های دولت تحت الشعاع قرار می گیرد و عوارض جبران ناپذیری برای نظام اسلامی خواهد داشت. (صفحه یک)

تاثیر دود سیگار بر بینایی

به گفته پژوهشگران انجمن چشم آمریکا دود سیگار خطر تحلیل سلول های عصبی شبکیه را سه برابر افزایش می دهد. به گفته این محققان، دود سیگار باعث نوعی بیماری غیر قابل درمان چشمی به نام دژنراسانس ماکولا می شود و قدرت بینایی را به شدت کاهش می دهد. ماکولا بخش مرکزی و اصلی شبکیه است. سیگار با کاهش آنتی اکسیدان بدن، خطر بیماری های چشمی را افزایش می دهد. (صفحه ۱۲)

اعتراض به تقسیم خراسان

نمایندگان شهرستان مختلف استان خراسان در مجلس شورای اسلامی به تقسیم این استان واکنش نشان داده و گفتند که جلوی آن را می گیرند. موسوی قربانی، نماینده قائنات با ارسال نامه ای به رئیس جمهوری، ضمن اعتراض به این تقسیم، هرگونه عواقب سوء آن را به کسانی واگذار کرد که این طرح را تصویب کرده اند. دولت آبادی، نماینده نیشابور نیز در این باره به جام جم گفت: بسیاری از نمایندگان مقدمات طرح مسکوت گذاشتن تقسیم خراسان را نوشته اند که در زمان مناسب به مجلس ارائه خواهند داد. (صفحه ۳)

نماینده مجلس: به جای بودجه

انشا نوشته اند

سهیلا جلودارزاده، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: در بودجه سال آینده بخش زیادی از بودجه که باید به اشتغال و امور اجتماعی اختصاص می یافت صرف عناوین غیر مشخص مثل بهینه سازی مصرف انرژی و نظایر آن شده است. در حالی که مجموع بودجه های اشتغال باید با عنوان مشخص به نهادهایی اختصاص یابد که در بحث اشتغال مسؤول هستند. به نظرم بودجه سال آینده بیشتر شبیه انشا است تا بودجه نویسی. وی گفت: حتی اگر به شیوه سنتی هم بودجه نوشته می شد باید منطق خاص خود را داشت، در حالی که بودجه سال ۸۰ اصلا به اشتغال که مهم ترین رکن جامعه است توجه نشده است. جمعیت جوانان رو به افزایش است و باید برای آنها فرصت های شغلی در نظر گرفت اما در بودجه سال ۸۰ به آن توجه نشده است. (صفحه ۱۳)

دلار ۱۰ ریال گران شد

ارزش برابری دلار و مارک آلمان در مقابل ریال دیروز در معاملات غیرمجاز ارز تهران نسبت به روز شنبه هرکدام ۱۰ ریال افزایش یافت اما ارزش پوند بدون تغییر بود. به گزارش جام جم، دیروز هر دلار آمریکا، مارک آلمان و پوند انگلیس در برابر ریال به ترتیب ۸۰، ۶۶۰ و ۱۱۷۰۰ ریال معامله شد. (صفحه ۴)